

श्री हिंगुलांबिका देवीचा इतिहास पुण्यस्मरण दिन विशेष

■ लोकनेता न्यूज नेटवर्क

बीड | विजय रोड

श्री हिंगुलांबिका देवीचे मूळ स्थान आदिसती कूण ५१. शक्तीपौटे आहेत. त्यातील पहिले शक्तीपौटे हे हिंगुला देवीचे होय. भारत व पाकिस्तानातील हिंदू-मुस्लिमांचे प्रदावान असलेले हे शक्तीपौट पाकिस्तानात असून कराचीपासून बाबत्येस २२५-२५० कि.मी. अंतरवाव लासेबेला स्थानात हिंगुला नदीच्या किनार्यावर आहे. हे स्थान सिंधू नदीच्या मुखापासून १२२ कि.मी. पश्चिमेस असून अरबी समुद्रापासून उत्तरेस १८ ते २० कि.मी. अंतरवाव आहे. नालदा हिंदी शब्दकोशातील या देवीचा उल्लेख आहे तो असा हिंगुला, हिंगुला, हिंगुलाजा, हिंगुलाजा, दुर्गा या देवी की एक मृती जो सिंधू और बलुचिस्तान के बीच की पहाडीयों में है।

हिंगुलांबिका नावाची उत्पत्ती

भावान शंकराची पत्नी सती ही प्रजापती दक्ष राजाची मुलगी होती. प्रजापती दक्ष राजाने केलेल्या यज्ञात आपल्या न बोलवता आलेल्या मुतीचा व शंकराचा अपामान करून तो पावर्तीस यज्ञमंडपातून बाहेर काढतो. अपामाने क्रोधित झालेल्या पावर्तीने त्या यज्ञातच ख्वतःस काळवून घेते. त्यामुळे दक्षराजावर क्रोधित झालेल्या भगवान शंकराने ते पावर्तीचे शब घेऊन असमतात संचार करताना त्या शबावो ५१ तुकडे होऊऱ्या वेवेगात ठिकाणी पडले. ज्ञा ज्ञा ठिकाणी ते तुकडे पडले ते सर्व शक्तीपौट बनली. बलुचिस्तानातील डोंगारावर शिवपतीचे/पारवतीचे ब्रह्मंग्राम (शिवा आपल्या सौभाग्याचे कुंकू, सिंधू लावताना तो भाग) पडले. सतीच्या मस्तकावर/ ब्रह्मंग्राम कुंकू, सिंधू असल्याने आणि कुंकूस संकृतमध्ये हिंगुल असे म्हणतात. व अग्रिपुणातील अध्याय १२ नुसार व भागवत पुराणातील अध्याय ३

नुसार शिवपत्नी पार्वती/ दक्षराजाची कन्या सती हीच अबिका आहे. अशा प्रकारे हिंगुल-अंबिका या शब्दाच्या एकवीकणातून हिंगुलांबिका या शब्दाची उत्पत्ती झाली.

भक्ताच्या हाकेला धावणारी

सध्या हे ठिकाण पाकिस्तानात असून हिंदू धर्म ग्रंथ आणि संतांच्या कथेनुसार येथे विष्णुचे अवतार पशुरामाचे बडील जमदग्नी यांनी घोर तपश्च केली होती. भगवान पशुरामाच्या २१ वेळा पृथ्वी निःक्षिय करण्याच्या प्रतिज्ञेमुळे अनेक क्षत्रिय हिंगुलाज देवीच्या आश्रयाला गेले. देवीने त्यांना ब्रह्मक्षत्रियत्वे देऊन त्यांचे रक्षण केले. अनेक क्षत्रिय या देवीच्या आश्रयावाने आपला व्यवसाय बदलून राहत होते. वेवेगात व्यवसाय करून जगत होते. ज्ञा देवीच्या आश्रयावाने ते क्षत्रिय जिवत राहीली ती देवी त्यांची कुलदेवता बनली.

ब्रह्मवैतर्युषाणासु बलुचिस्तानातील हिंगुलाजमातेचे दर्शन केल्यास त्याला पूर्वजमात्या कर्मचे दंड मिळत नाही. प्रभु रामचंद्रसुद्धा रावणाचा वध केल्यानंतर ब्राह्मण हत्येपासून मुक्ती मिळविण्यासाठी देवीच्या दर्शनासाठी आले होते. व त्यांनी एक यज्ञीही केला होता. त्याचबोरब दहशतवादी व कढुरपंथीयांनी सुद्धा अनेक वेळा मरिद लुट्याचा प्रयत्न केला. परंतु स्थानिक हिंदू व मुस्लिमांची या मरिदांचे रक्षण केले. पाकिस्तानी मुस्लिमांमध्येही देवीचा मोठा भक्त वर्ग आहे. भारताप्रमाणेच येथे देवी त्यांच्या यांमोरे प्रकट झाली जातो. या काढात ३-३ किलोमीटर पर्यंत यांची गर्दी असते. हे चिर पाहून आपण पाकिस्तानात नसून भारतात असल्याचा भास होते. मंदिरातील पुजारी योगालीगी महाराज यांच्या मतानुसार नववार काळात १० ते २५ हजार भाविक देवीच्या दर्शनाकरिता मंदिराला भेट देतात. भारत, पाकिस्तान, बांगलादेश, अमेरिका, ब्रिटन, इजिम, इराण इत्यादी देशातील लोकांचा यांचे विषय यांची असतो. हे पाकिस्तानातील प्रसिद्ध धार्मिक पर्यटनस्थळ असून बलुचिस्तानातील अवामी पांठी चे सिनेट दानेश पलानी यांनी २७ जानेवारी २०२३ रोजी पाकिस्तानातील सिनेटमध्ये भाषणात म्हणून आहे की, बलुचिस्तानातील हिंगुलाजमाता मंदिर धार्मिक दृष्टीने अधिक महत्वाचे आहे. या देवीच्या भक्तांमध्ये भारताचे पंतप्रधान मंद्रेसुद्धा आहेत. असे सांगून पाकिस्तानी सांसदांना प्रश्न विचारला होता की, बलुचिस्तानातील लासवेला जिल्हातील हिंगुल नवीनी किनारी हिंगुलाजमातेचे ५००० वर्ष प्राचीन मंदिर आहे. करतारपूर कोरिडोरप्रामणे या मंदिराचा धार्मिक पर्यटनस्थळ इत्यासून विकास करण्याची सरकारची योजना आहे काय? असे केल्यास तेथील

मायेचं छत्र तर दिलेच त्याचबोरब त्यांच्या प्राणाचे रक्षणही केले.

पाकिस्तानातील वैष्णवदेवी

हिंगुलाजमाते चे प्रवास यात्रा अमरनाथाच्या मातानुसार नववार काळात १० ते २५ हजार भाविक देवीच्या दर्शनाकरिता मंदिराला भेट देतात. भारत, पाकिस्तान, बांगलादेश, अमेरिका, ब्रिटन, इजिम, इराण इत्यादी देशातील लोकांचा यांचे विषय यांची असतो. हे पाकिस्तानातील प्रसिद्ध धार्मिक पर्यटनस्थळ असून बलुचिस्तानातील अवामी पांठी चे सिनेट दानेश पलानी यांनी २७ जानेवारी २०२३ रोजी पाकिस्तानातील सिनेटमध्ये भाषणात म्हणून आहे की, बलुचिस्तानातील हिंगुलाजमाता मंदिर धार्मिक दृष्टीने अधिक महत्वाचे आहे. या देवीच्या भक्तांमध्ये भारताचे पंतप्रधान मंद्रेसुद्धा आहेत. असे सांगून पाकिस्तानी सांसदांना प्रश्न विचारला होता की, बलुचिस्तानातील लासवेला जिल्हातील हिंगुल नवीनी किनारी हिंगुलाजमातेचे ५००० वर्ष प्राचीन मंदिर आहे. करतारपूर कोरिडोरप्रामणे या मंदिराचा धार्मिक पर्यटनस्थळ इत्यासून विकास करण्याची सरकारची योजना आहे काय? असे केल्यास तेथील

लोकांचे जीवनमानच बदलून जाईल. व पाकिस्तानच्या आर्थिक विकासाला हातभार लागेल असे मत मांडले आहे. यावरून इस्लामिक पाकिस्तानमध्ये हिंदू मंदिराचे (हिंगलाजमाता) काय महत्व आहे? हे लक्ष्यात येईल. पाकिस्तानातील अनेक मुस्लिमही देवीची यांवा करतात. देवीचे दर्शन घेण्यार्थी मंदिराला चित्तानमध्ये हाजिरानी म्हणून जाते. त्यांना धार्मिक टिकाणी समाजाने पाहिले जाते. सुकी संत शहा अब्दुल लतीफ विराई यांनी देवीची यांवा केली होती. त्यांनी आपल्या उर्दू कवितेमध्ये देवी त्यांच्या यांवांमध्ये घेण्यार्थी वेळा मरिद लुट्याचा प्रयत्न केला. परंतु स्थानिक हिंदू व मुस्लिमांची या मरिदांचे रक्षण केले. पाकिस्तानी मंदिरांची यांवा काढिरावे आहे. तेह्वापासून हिंगलाजमाता पाकिस्तानात नवीनी मां यांच नावाने प्रसिद्ध आहे. आधुनिक तंत्रज्ञानामुळे आपणास युट्चूबवर बलुचिस्तानातील हिंगलाजमातेचे दर्शन घरबसल्या घेता येते.

परंती वै भावसार समाज

आपल्या भारताची छोटी प्रतिकृती आपल्याला परळीच्या रूपाने पहावयास मिळून. भारतप्रमाणेच अनेक जात, धर्म, पंथ व भाषा बोलाणरे लोक परळी वै. किंवदंक वर्षपासून गुण्यांगेविदाने राहतात. त्याचप्रमाणे भावसार क्षत्रिय समाजांची संघटीपणे राहत असल्याचे दिसून येते. तसेच या शहराच्या औद्योगिक जडणवडणातील भावसार क्षत्रिय समाजाचा सिंहाचा वाटा आहे. या समाजास धार्मिक दृष्टीने एक टेवण्याचे काय शंकर पारवती नार येथील श्री हिंगुलांबिका देवीच्या कूपेने तात आहे. श्री हिंगुलांबिका देवीच्या यांवा काढिरावे आहे. तेह्वापासून हिंगुलांबिका देवीचा प्रकटदिन मोठ्या उत्साहात साजार केला जातो यावर्षी ०७ परिवल २०२४ रविवार रोजी देवीचा प्रगट दिन साजरा केला जाणार आहे.

ओम हिंगुले परम हिंगुले, अमृत-रुपिणि ।

तनु शक्ति मन: शिवे, ओम हिंगुल्यै नमः॥

पी.टी.ए.एमच्या उदगीर (गी.) तालुका अध्यपदी प्रा.प्रदीपजी वीरकपाळे तर सचिवपदी प्रा.सिद्धाम शेटकार यांची निवड

■ लोकनेता न्यूज नेटवर्क

सुनिल बसवराज हावा | उदगीर

असे जानवंत शिवसंप्रिय प्रा. प्रदीपजी वीरकपाळे सर यांची निवड करण्यात आली.

याशिवाय या संघटनेच्या सचिवपदी प्रा. सिद्धामजी शेटकार, प्राध्यायकर्याची खान, मीडिया प्रमुख प्रा. सुनिलनी यांनी संघटनेच्या निवड करण्यात आली. या शेटकाराचा यांनी संघटनेच्या निवड करण्यात आली. या बैठकीला प्रा. अशेंदन नारायण, प्रा. परमेश्वर यांवाला, कार्याध्यक्षपदी प्रा. अविनाशजी पाटील, प्रा. युसुफ मुंजेबार, प्रा. प्रदीप वीरकपाळे, प्रा. राधेश पाटील, प्रा. राहुल बिरादार, प्रा. मनोज नववार, प्रा. केशव विरादार इत्यादी.

जयस्वाल, सहसचिव प्रा. श्रीकृष्णाजी वाडकर, सह कार्याध्यक्ष प्रा. साईनाथाची काटेवाड, प्रमुख ख्रेत्ता, प्रा. अशरफकी खान, मीडिया प्रमुख प्रा. सुनिलनी यांनी संघटनेच्या निवड करण्यात आली. या बैठकीला प्रा. अशेंदन नारायण, प्रा. परमेश्वर यांवाला, प्रा. सुनील यांवाला, प्रा. श्रीकृष्ण वाडकर, सह कार्याध्यक्ष प्रा. साईनाथाची काटेवाड, प्रमुख ख्रेत्ता, प्रा. सौरभ यांवाला, प्रा. अशरफकी खान, प्रा. गणेश बेंद्रे, प्रा. राधेश कांकणे, प्रा. निवेदन नारायण, प्रा. संतोष पांडे, प्रा. राधेश कांकणे, प्रा. सुनील विकरपाळे, प्रा. युसुफ मुंजेबार, प्रा. प्रदीप वीरकपाळे, प्रा. राधेश यांवाला, प्र

